

En fuldstændig aandløs Hukommelseskundskab kan, paa visse Omraader, benyttes som Vaaben for at slaa sig frem og besjære mange mere kyndige Personer med dybt aandeligt Indhold. Thi der, hvor Kundskab blot og bart betragtes som et Middel til Magt, der sløves Samvittigheden, Æresfølelsen og Kærligheden til Næsten, saa at Selvkærlighed (Egoisme) med dens sjælsformørkende Forgreninger alt mere og mere fortrænger den Oplysning om Livet, som er Kundskabens rette Maal.

Selv Oplysning er Middel til Magt, ja, og skal være en Stormagt i Menneskelivet. Men en ægte Oplysning, vunden gennem ærlige Kundskabsbestræbelser, lader Mennesket faa et klart og udstrakt Blik over Livet, og viser det, at virkelig Fremgang og Lykke ikke vindes paa en Vej, som gaar over nedtrampede eller til Døde hidsede Lig. Og har et kundskabsrigt Menneske en Gang vundet en saadan Indsigt, da ofrer han ogsaa sine personlige Fordele for at søge at skabe bedre Livsvilkaar for Næsten. Hver saadan Bestræbelse til et højere Maal medfører en større eller mindre Magt, men en Magt til at fremme det gode, en sejrende Kraft, som er givet som Vilkaar for en fortsat Bestræbelse for det almindeliges Vel, og ikke en Magt, taget som Rov, saaledes som Ransmanden tager Vaabnet fra sit udsete Offer.

I en lang Aarrække har jeg haft Lejlighed til daglig at iagttage de forskellige Virkninger af to forskellige Undervisningsmaader. De Børn, som tidligt blev oplært til at betragte Attest om Kundskaber og Præmier som Undervisningens eneste Maal, undslaar sig ej for Løgn og Skolekneb for at opnaa en tilsyneladende Overlegenhed og Magt over deres Kammerater, og selv naar de lærte at indse, at ingen Udmærkelse fulgte Vennens Kundskab eller Færdighed, blev der næsten altid et Træk af Ujævnagtighed og Upaalidelighed som Grundfald i Karakteren.

De Børn derimod, som var mindre udsatte for at tage Del i denne uhyggelige Begyndelse til alles Krig mod alle, viste altid en uselvisk Hjælpsomhed og Hjertelighed imod deres Kammerater, og udviklede derved en tidlig livlig Interesse for alt, som vedkom Nutidslivets almindelige Spørgsmaal og Foreteelser.

Jeg tror ikke, at Forholdene bliver værre i Sverige end i andre Lande, hvor Slagordet „Kundskab er Magt“ i Generationer har sat sit Ildmærke paa Barndoms- og Ungdomslivet. Men jeg er dog forvisset om, at denne evindelige Lappen og Lappen paa Ydersiden af et fordærveligt Undervisningssystem maa give Anledning til en grundig Reformation, dersom overhovedet obligatorisk Undervisning skal vedblive at være Lov; thi det bliver jo med hver Dag alt mere og mere synligt, hvor farligt det er, systematisk at arbejde paa at opdrage Ungdommen i alle Samfundslag til aandsfattige og udtørrede Egoister.

Ave.

Augusta Larsen

har i længere Tid arbejdet paa en Reform i Regning paa Kommuneskolens Omraade

og fremsat disse Tanker i Pædagogisk Samfund. Vi bringer her et Resume af den paatænkte Plan. Frøken Augusta Larsens mange Aars Erfaringer i at undervise i Regning vil gøre, at hun høres med Interesse.

Frøken Larsen, som er født her i Byen, tog 1875 Eksamen som Lærerinde med en meget smuk Udmærkelse og blev 1876 ansat ved Kommuneskolen i København, blev 1890 Viceinspektrice i Husungades Skole, hvilken sidste Plads hun imidlertid igen forlod, fordi Forholdene der ikke syntes hende tilfredsstillende. Frøkenen er stærkt optaget af sin Reform, der skal lette Børnene Forstaelsen af Regnekunsten, ved en simplere Maade end den nu brugelige.

En Reform paa Regneundervisningens Omraade.

(Foredrag, holdt i „Pædagogisk Selskab“ d. 9. Marts.)

Det er Regneundervisningen eller rettere sagt den Plan, hvorefter denne Undervisning drives i vore Skoler, jeg ønskede at sætte under Debat, og min Mening er at jeg vil denne gamle Plan til Livs, fordi den spilder, spilder baade Tid og Kræfter ved ikke at læmpe sig efter den Udviklingsgang, Barnets Hjerne forlanger. Den gamle Plan følger nemlig den gamle Vej, der som bekendt har fire Stadier i følgende Orden:

1. Addition.
2. Subtraktion.
3. Multiplikation.
4. Division.

Min Plan følger en ny Vej, der rigtig nok ogsaa har fire Stadier, men i følgende Orden:

1. Addition.
2. Multiplikation.
3. Subtraktion.
4. Division.

Da det er i Almueskolen, jeg har hentet min Erfaring, vil jeg belyse min Reform ved at gaa ud fra dennes Klassedeling og altsaa begynde med dens Forberedelsesklasse (6. Kl.)

Den gamle Plan forlanger her: Addition og Subtraktion med Tallene fra 1—100.

Min Plan: Addition med Tallene fra 1—100 og Multiplikation med 1 Tal.

Her kommer det første Hovedpunkt i min Reform: Subtraktionen bort fra Forberedelsesklassen!

Thi det er Subtraktionen, der falder det lille Barn saa vanskelig, fordi det overhovedet ikke egner sig til at regne med andre Talstørrelser endnu end dem, der vokser; dem kan det følge med til og følge rigtig godt med til, hvorimod det negative, det, der trækker fra, volder en hel lille Revolution i Barnets Tankeverden, der jo saa lidt egner sig for det abstrakte. Man kan længe nok sige, at naar Barnet ved, at f. Eks. $3 + 1 = 4$, saa ved det ogsaa, at 1 fra 4 er 3 , det er dog en Kendsgerning, at det ikke falder Barnet let at drage denne Slutning, eller skulde jeg være den eneste, der havde bragt i Erfaring, hvor tidt man i Forberedelsesklassen paa Spørgsmaalet 2 fra 9 fik Svaret 11 o. s. v.?

Tingen er, at Barnet maa have Lov til i Ro at tilægge sig Additionstegnet, inden det skal lære at subtrahere, og det vil det faa efter min Plan, thi Multiplikationen kan slutte sig naturligt til det i Forvejen lærte ved at indøves som Addition med lige store Addender, og den vil ikke bringe B.s nyskrevne Talfærdighed i Ulave, fordi den ogsaa faar Tallene til at vokse; den vil endelig mere Barnets samtidig med, at den virkelig udvikler det.

Jeg er overbevist om, at der vil blive langt færre Oversiddere i 6. Kl. for Regning efter denne Plan, end der bliver nu efter den gamle.

Til 5. Kl. (næst yngste Kl.) vil jeg henflytte Subtraktionen, saa at den først behøver at læres et Fjerdingaar ind i Barnets andet Skoleaar, samtidig med, at Additionen og Multiplikationen fortsættes; at dette vil være en Vinding, behøver jeg vist ikke at belyse, naar man, som jeg mener, nødes til at give mig Ret i, at Subtraktionen altid er vanskelig for Barnet at lære og alt for vanskelig i dets første Skoleaar. I 4. Kl. vil jeg have Resolution og Reduktion skudt ud og i Stedet for indøvet den første Regning med benævnte Tal (Addition med nogle enkelte Benævnelser og Subtraktion som Prøve). Den fornødne Resolution og Reduktion tages saa med ved hvert Stykke, efterhaanden som der er Brug for den, og saa skal den nok sidde fast, hvorimod den, løsrevet fra sin Sammenhæng, som nu, kun bliver en ørkesløs Leg, der ikke frugter for 3. Kl.

Selvfølgelig læres først Division i 4. Kl., dog kun med et Tal (og lejlighedsvis ved Behandlingen af de benævnte Tal med 2). 3. Kl. fortsætter efter min Plan Regningen med benævnte Tal (den gamle Plan begynder), dog kun lette Opgaver i Multiplikation og Division, der her træder til. Endvidere vil jeg have de sidste to Regningsarter anvendte til at indøve Regula de Tri med henholdsvis 1 i For- eller Mellemlid, saa Barnet selv kan ledes til at uddrage Hovedreglen for denne Art Regning. (Den gamle Plan fordrer ligefrem Regula de Tri, om end kan lette Opgaver).

Saaledes udrustet kommer Barnet ind i 2. (næstøverste) Klasse, og her kommer jeg til det næste Hovedpunkt i min Reform.

Fordringen i min Plan er her den samme som i Almueskolens nuværende, men jeg ønsker Gangen i Undervisningen lagt i et andet Spor.

Det er Brøkreningen, der her skal indøves, og den gamle Orden gaar ligesom i de ubenævnte Tal fra Addition til Subtraktion, Multiplikation og Division og gør hver Regningsart fiks og færdig, inden der gaas til den næste.

Det er dette, der er galt. Addition af Brøk bør deles i 2 Afdelinger, saa at der paa det første Trin kun regnes med ensbenævnte Brøker, derfra gaas videre til Multiplikation og Division af Brøk med hele Tal og indtil da ikke et Ord om Forkortning. Paa næste Trin indøves saa Forkortning, der nu vil kunne træde til som et Hjælpe-middel til at gøre Regningen lettere for Barnet, og derpaa gaar man tilbage til Additionen for at vise det, at der er endnu en ny Slags at lære, nemlig Addition af uensbenævnte Brøker, og nu vil Barnet have Udvikling nok til at kunne lære, at der er Mening i hele det Apparat, der hører til for at kunne søge